

УДК 343.123
DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v3.2023.18>

О. В. Гейко
orcid.org/0009-0003-5756-9302
аспірант кафедри СК № 22
Національної академії Служби Безпеки України,
старший детектив
Національного антикорупційного бюро України

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕТЕКТИВА НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Питання правового статусу окремих державних органів та їх посадових осіб мають особливе значення при аналізі та вирішенні проблем організації та діяльності носіїв конкретного статусу.

Зі створенням Національного антикорупційного бюро України постало питання правової регламентації правового статусу детектива НАБУ. Окреме місце у ньому займає його юридична відповідальність, яка реалізується в результаті вчиненого правопорушення або у зв'язку з невиконанням чи неналежним виконанням певних обов'язків.

Оцінка стану літератури. Дослідженням проблеми визначення окремих видів юридичної відповідальності, кола їх суб'єктів в різні часи займалися Г.М. Ветрова, Л.В. Гаврилюк, Л.В. Карабут, А.Я. Дубинський, З.Ф. Коврига, О.С. Мазур, А.В. Мурзановська, В.В. Рожнова, Л.Д. Удалова та інші.

Мета статті. Виходячи з того, що питання щодо визначення змісту та суб'єктів юридичної відповідальності протягом тривалого часу залишається досить дискусійним, головною метою цієї роботи є системний аналіз наукової та правової регламентації юридичної відповідальності детективів Національного антикорупційного бюро України.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній юридичній науці відсутнє єдине поняття юридичної відповідальності. Ряд авторів визначає її як соціально-правовий регулятор, інші як вид правовідносин, що забезпечує права та інтереси взаємопов'язаних сторін.

Так, деякі вчені визначають юридичну відповідальність як обов'язок правопорушника нести покарання, зазнавати санкцій, що передбачені правовими нормами і застосовуються компетентними органами за вчинення ним протиправного діяння.

О.Ф. Скакун вважає, що юридична відповідальність – це передбачені законом вид і міра державно-владного (примусового) зізнання особою втрат благ особистого, організаційного і майнового характеру за вчинене правопорушення [1, с. 464].

Так, у постанові Балтського районного суду Одеської області від 20.01.2020 по справі № 493/56/20 (Провадження № 3/493/63/20) зазначено, слідчий може нести всі види юридичної відповідальності. Гарантуючи виконання слідчим покладених на нього обов'язків, держава передбачає можливість притягнення його до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової, матеріальної та дисциплінарної відповідальності.

Частиною 2 ст. 20 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» визначено, що працівники Національного бюро (а отже, і детективи) за свої протиправні дії чи бездіяльність несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність.

Статтею 28 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» передбачені порядок та підстави притягнення детективів НАБУ до *дисциплінарної відповідальності*. Зокрема, для розгляду питань застосування дисциплінарних стягнень до працівників Національного бюро утворюється Дисциплінарна комісія у складі п'яти осіб. До складу Дисциплінарної комісії входять дві особи, визначені Радою громадського контролю при Національному бюро. Склад та положення про Дисциплінарну комісію Національного бюро затверджуються Директором Національного бюро.

Дисциплінарна комісія на підставі службового розслідування, яке проводиться підрозділом внутрішнього контролю, складає висновок про наявність чи відсутність у діях працівника Національного бюро дисциплінарного проступку та підстав для його притягнення до дисциплінарної відповідальності з визначенням рекомендованого виду дисциплінарного стягнення. Рішення про застосування дисциплінарного стягнення на підставі висновку Дисциплінарної комісії приймає Директор Національного бюро. Зазначене рішення може бути оскаржено до суду [2].

Перелік підстав притягнення детективів НАБУ до дисциплінарної відповідальності, визначений частиною 4 статті 28 вказаного Закону не є вичерпним, і містить наступні підстави:

1) невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків;

2) незаконне розголошення інформації з обмеженим доступом, яка стала відомою працівнику у зв'язку з виконанням його повноважень;

3) порушення встановленого законом порядку і строків подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

4) публічне висловлювання, яке є порушенням презумпції невинуватості;

5) негативні результати перевірки на доброчесність або моніторингу способу життя працівника;

6) інші підстави, передбачені Законом України «Про державну службу».

Останні, зокрема, визначені у статті 65 Закону України «Про державну службу» [3]. Додатково, частиною 3 статті 29 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» визначено, що встановлення невідповідності рівня життя працівника Національного бюро майну і доходам цього працівника та його членів сім'ї є підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Дисциплінарну відповідальність за порушення у сфері оперативно-розшукової діяльності профільний закон прямо не визначає. Слід констатувати, що в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» урегульовано лише деякі аспекти потенційної юридичної відповідальності за порушення закону під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Так, у ч. 13 ст. 9 ЗУ «Про ОРД» урегульовано, що за передачу і розголошення цих відомостей працівники оперативних підрозділів, а також особи, яким ці відомості були довірені при здійсненні оперативно-розшукової діяльності чи стали відомі по службі або роботі, підлягають відповідальності згідно з чинним законодавством, крім випадків розголошення інформації про незаконні дії, що порушують права людини [4].

Частиною 6 ст. 9 ЗУ «Про ОРД» передбачена відповідальність за законність здійснюваних оперативно-розшукових заходів відповідно до чинного законодавства, яка покладається на керівника оперативного підрозділу, який надав оцінку підставам для здійснення оперативно-розшукової діяльності та засвідчив дозвіл на її проведення. При цьому ні види такої відповідальності, ні механізми її реалізації в Законі не зазначені.

Нормативно-правове регулювання *цивільно-правової відповідальності* детективів НАБУ за завдання майнової чи моральної шкоди, окрім загальних положень, що містяться в ст. 56 Конституції України [5] та Главі 82 Цивільного кодексу України [6], знайшло своє відобра-

ження і в кримінальному процесуальному законодавстві.

Так, в ч. 1 ст. 130 КПК України зазначено, що шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, відшкодовується державою за рахунок Державного бюджету України у випадках та в порядку, передбачених законом [7].

Зі змісту ч. 2 ст. 130 КПК України вбачається, що держава, відшкодувавши шкоду, завдану детективом НАБУ, застосовує право зворотної вимоги до нього у разі встановлення в його діях складу кримінального правопорушення за обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили, або дисциплінарного проступку незалежно від спливу строків застосування та дії дисциплінарного стягнення.

У ЗУ «Про ОРД» про це зазначено у ч. 8 ст. 9, згідно якої у випадках порушення прав і свобод людини або юридичних осіб в процесі здійснення оперативно-розшукової діяльності, а також у разі, якщо причетність до правопорушення особи, щодо якої здійснювались оперативно-розшукові заходи, не підтвердилась, Національне антикорупційне бюро України зобов'язане невідкладно поновити порушені права і відшкодувати заподіяні матеріальні та моральні збитки в повному обсязі.

Підкріплюються вказані положення ЗУ «Про НАБУ», а саме ч. 3 ст. 20, яка визначає, що у разі порушення працівником Національного бюро під час виконання ним своїх службових обов'язків прав чи свобод особи Національне бюро вживає в межах своєї компетенції заходів із поновлення цих прав і свобод, відшкодування завданої матеріальної і моральної шкоди, притягнення винних до юридичної відповідальності.

Найбільш повно відшкодування шкоди, завданої в ході здійснення оперативно-розшукової діяльності або досудового розслідування, урегульоване Законом України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» [8]. Положення даного Закону встановлюють розміри, порядок такого відшкодування тощо.

Серед інших видів юридичної відповідальності детектива НАБУ окрему роль займає *адміністративна відповідальність*, як гарантія належного виконання детективом своїх повноважень.

Більшість адміністративних правопорушень, за вчинення яких в ході реалізації своїх повноважень детективом НАБУ наступає його адміністративна відповідальність визначено в главі 15 КУпАП, яку присвячено адміністративним пра-

вопорушенням, що посягають на встановлений порядок управління. Так, детектива може бути притягнуто до адміністративної відповідальності за наступними статтями КУпАП: 185-6 (Невжиття заходів щодо окремої ухвали суду), 185-8 (Ухилення від виконання законних вимог прокурора), 185-11 (Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист) тощо.

Також, в зв'язку з тим, що детективи НАБУ у відповідності до ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції» також є суб'єктами, на яких поширюється дія зазначеного Закону, вони можуть нести адміністративну відповідальність за адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, які визначені главою 13-А КУпАП, а саме згідно наступних статей: 172-4 (Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності), 172-5 (Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків), 172-6 (Порушення вимог фінансового контролю), 172-7 (Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), 172-8 (Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень), 172-9 (Невжиття заходів щодо протидії корупції).

Зважаючи на значущість діяльності детектива НАБУ у кримінальному процесі, найважливіше і найсуворіше місце серед видів відповідальності займає *кримінальна відповідальність*.

В першу чергу, детектива НАБУ слід розглядати як потенційного суб'єкта злочинів у сфері службової діяльності, відповідальність за які передбачена у Розділі XVII Кримінального кодексу України [9]. Зокрема, детектива може бути притягнуто до кримінальної відповідальності за наступними статтями зазначеного розділу КК України: 364 (Зловживання владою або службовим становищем), 365 (Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу), 366 (Службове підроблення), 366-1 (Декларування недостовірної інформації), 367 (Службова недбалість), 368 (Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою), 369-2 (Зловживання впливом), 370 (Провокація підкупу) тощо.

Реалізуючи свої повноваження при проведенні оперативно-розшукової діяльності або здійсненні досудового розслідування кримінальних правопорушень, детективи НАБУ можуть нести кримінальну відповідальність за більшість злочинів, визначених Розділом XVIII Кримінального кодексу України як злочини проти правосуддя.

Статтею 371 КК України передбачено кримінальну відповідальність за завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або три-

мання під вартою. Під час визначення можливості застосування цього виду відповідальності слід звернути увагу на суб'єктивну сторону кримінального правопорушення, яка може вказувати не на наявність злочину, а на слідчу помилку детектива.

Більше дискусій викликає положення про настання кримінально-правових наслідків за притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності, що передбачається ст. 372 КК України. Чинний КПК України притягненням до кримінальної відповідальності визначає стадію кримінального провадження, яка починається з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона злочину характеризується прямим умислом, при цьому ним може охоплюватися те, що:

- відсутні достатні докази, які вказують на вчинення відповідного кримінального правопорушення саме цією особою;

- відсутня подія кримінального правопорушення, за яке особа притягується до кримінальної відповідальності;

- особа притягується до кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, яке вона завідомо не вчинювала, у разі, коли є необхідні і достатні докази про вчинення нею інших правопорушень.

Важливою гарантією для кримінальної процесуальної діяльності є регламентація кримінальної відповідальності за примушування особи давати показання при допиті, яка передбачена ст. 373 КК України. Формою такого незаконного примусу є психічний вплив на особу, яку допитують, з метою отримати потрібні для особи, яка провадить допит, показання. Щодо відмежування незаконного механізму впливу від законного на практиці існують звісні проблеми. Зокрема, не можуть кваліфікуватись за ст. 373 дії, пов'язані з певним порушенням процесуального порядку проведення допиту, або правомірне використання тактичних прийомів проведення допиту тощо.

Якщо детектив має відповідний допуск (першої, другої або третьої форм) до державної таємниці, наданий відповідно до законодавства України, він може виступати суб'єктом злочинів, відповідальність за які передбачена у Розділі XIV Кримінального кодексу України, зокрема по статтям 328 (Розголошення державної таємниці) та 329 (Втрата документів, що містять державну таємницю).

Величезну зацікавленість викликає *кримінальна процесуальна відповідальність* детектива, яка визначена окремими нормами КПК України. Особливістю процесуального становища детектива, як представника державного

правоохоронного органу, є те, що не тільки він може притягувати особу до відповідальності, але й сам може бути притягнений до відповідальності за свідоме й умисне порушення закону, допущене під час проведення здійснення досудового розслідування. Законодавець покладає на детектива обов'язок своєчасно провадити всі необхідні слідчі дії, суворо дотримуючись при цьому приписів норм КПК України. Тому, є доцільним, щоб саме норми КПК України, поряд із нормами інших галузей права, передбачали відповідальність детектива за незаконні прийняті рішення під час досудового розслідування.

Кримінальні процесуальні норми визначають порядок реалізації процесуальних прав та виконання процесуальних обов'язків учасниками кримінального процесу. Невиконання процесуальних обов'язків учасниками кримінального провадження є підставою притягнення їх до юридичної відповідальності, в цілому, та кримінально-процесуальної, зокрема [11, с. 105].

Ми вважаємо, що досліджуючи засоби досягнення цілей кримінального процесуального права, слід розглянути питання про кримінальну процесуальну відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності і як її співвідношення з категоріями кримінально-процесуального примусу і санкціями норм кримінального процесуального права.

В кримінальній процесуальній науці, так і серед практиків відкритим залишається питання щодо того, кого слід вважати суб'єктами кримінальної процесуальної відповідальності, а до кого така відповідальність не застосовується.

На думку А.Я. Дубинського, кримінальна процесуальна відповідальність застосовується лише до осіб, які мають у кримінальному провадженні особистий правовий інтерес (потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, цивільного позивача, цивільного відповідача); осіб, які представляють інтереси інших суб'єктів (захисника, представника, законного представника); та осіб, які здійснюють допоміжні функції (свідка, експерта, спеціаліста, перекладача, заставодавця, особистих поручителів, осіб, присутніх у залі судового засідання). При цьому кримінальна процесуальна відповідальність не може застосовуватися до осіб, які здійснюють кримінальне провадження (слідчого, прокурора, судді) [11].

Прихильники цієї позиції обґрунтовують своє бачення твердженням про те, що за порушення вимог кримінального процесуального закону слідчий, прокурор чи суддя будуть нести дисциплінарну, цивільно-правову, матеріальну чи кримінальну відповідальність. А заходи, яких вживають до винуватих посадових осіб, не мають процесуального характеру (наприклад, догана

слідчого чи прокурора), і тому таку відповідальність не можна вважати кримінальною процесуальною.

На нашу думку суб'єктами кримінальної процесуальної відповідальності можуть бути будь-які учасники кримінального процесу, які наділені процесуальними правами та обов'язками, у тому числі і посадові особи, які уповноваженні розслідувати кримінальні провадження.

Тої ж думки притримується Л.В. Гаврилюк, яка зазначає, що ефективність здійснення слідчим покладених на нього процесуальних обов'язків прямо залежить від заходів відповідальності, які можуть бути застосовані в разі незаконної його діяльності. Тобто повинні існувати заходи процесуального впливу на слідчого, які відповідно до кримінально-процесуального закону регулювали б його діяльність. Розглянувши та проаналізувавши санкції відповідних кримінально-процесуальних норм, Л.В. Гаврилюк зазначає, що заходи кримінально-процесуальної відповідальності виконують охоронну, регулятивну, правовідновлюючу та компенсаційну функції, але головне призначення кримінально-процесуальної відповідальності полягає в тому, що вона є заходом відновлення порушеної законності у процесі здійснення слідчим процесуальної діяльності [12, с. 7–8].

Так, в ч. 3 ст. 214 КПК зазначено, що здійснення досудового розслідування до внесення відомостей до реєстру або без такого внесення не допускається і тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 40 КПК України, детектив несе відповідальність за законність та своєчасність здійснення процесуальних дій. Із змісту частини 4 тієї ж статті випливає, що невиконання детективом законних вказівок та доручень прокурора, наданих у порядку, передбаченому КПК, тягне за собою передбачену законом відповідальність.

У ч. 5 ст. 12 КПК регламентовано відповідальність, установлену законом, що наступає за затримання особи, взяття її під варту або обмеження в праві на вільне пересування в інший спосіб під час кримінального провадження, здійснене за відсутності підстав або з порушенням порядку, передбаченого КПК.

Певним різновидом кримінальної процесуальної відповідальності для детектива можна вважати його відвід, або відсторонення у випадку неефективного досудового розслідування. Правом ініціювати перед керівником органу досудового розслідування питання про відсторонення детектива від проведення досудового розслідування та призначення іншого детектива наділений прокурор, про що зазначено в п. 8 ч. 2 ст. 36 КПК. У п. 2 ч. 2 ст. 39 КПК, в свою чергу,

таке право надається також керівнику відповідного підрозділу детективів, який вмотивовано постановою за ініціативою прокурора або з власної ініціативи може відсторонити детектива від проведення досудового розслідування.

Висновки. Таким чином, на підставі викладеного аналізу змісту юридичної відповідальності детектива, можна дійти висновку, що реалізація повноважень детектива належним чином також гарантуються системою цивільно-правової, адміністративної, дисциплінарної та кримінальної відповідальності. Також, важливо підкреслити необхідність подальшого наукового дослідження особливостей кримінальної процесуальної відповідальності детектива.

Література

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підручник. – Харків : Консум, 2001. 656 с.
2. Про Національне антикорупційне бюро : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (дата звернення: 30.08.2023).
3. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. [URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 30.08.2023)].
4. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> (дата звернення: 30.08.2023).
5. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення: 30.08.2023).
6. Цивільний кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 30.08.2023).
7. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 30.08.2023).
8. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду : Закон України від 1 груд. 1994 р. № 266/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 30.08.2023).
9. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 30.08.2023).
10. Білокінь Р. М. Кримінально-процесуальна відповідальність : монографія. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2017. 430 с.
11. Білокінь Р. М. Особливості кримінальної процесуальної відповідальності різних суб'єктів кримінального провадження. *Міжнародний юридичний вісник: збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2016. Вип. 1 (3). с. 18.
12. Гаврилюк Л. В. Відповідальність слідчого: кримінально-процесуальні засади : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2009. 18 с.

Анотація

Гейко О. В. Юридична відповідальність як елемент правового статусу детектива Національного антикорупційного бюро України. – Стаття.

Статтю присвячено дослідженню наукової літератури, нормативного врегулювання та правозастосовної практики стосовно визначення та класифікації юридичної відповідальності працівників слідчих підрозділів на прикладі детективів Національного антикорупційного бюро України. Приділяється окрема увага дискусійним правовим питанням щодо змісту поняття «юридична відповідальність» в цілому, проводиться виокремлення різновидів юридичної відповідальності та аналіз положень окремих нормативно-правових актів, які встановлюють таку відповідальність для детективів НАБУ.

З урахуванням викладеного, автором статті поставлено за мету вивчення актуального стану наукової та правової регламентації юридичної відповідальності працівників правоохоронних органів в цілому, та детективів Національного антикорупційного бюро України зокрема.

Враховуючи те, що посада детектива передбачає не лише здійснення досудового розслідування, але й проведення оперативно-розшукової діяльності, автором додатково проаналізовано нормативне врегулювання відповідальності детективів НАБУ при реалізації ними завдань оперативно-розшукової діяльності у сфері запобігання і розкриття корупційних кримінальних правопорушень у вищих ешелонах влади.

У статті здійснено ретельний аналіз потенційної кримінальної відповідальності, яку можуть нести детективи Національного антикорупційного бюро України реалізуючи свої повноваження при проведенні оперативно-розшукової діяльності або здійсненні досудового розслідування кримінальних правопорушень.

Окрема увага приділяється виокремленню такого виду юридичної відповідальності як кримінальної процесуальної. Автором розглянуто та проаналізовано санкції відповідних кримінально-процесуальних норм, які встановлюють таку відповідальність, досліджено думки науковців з приводу того, кого слід вважати суб'єктами кримінальної процесуальної відповідальності, а до кого така відповідальність не застосовується, проаналізовано основні функції означеного виду юридичної відповідальності. У підсумку робиться висновок про те, що головним призначенням кримінальної процесуальної відповідальності є відновлення порушеної законності у процесі здійснення слідчим/детективом процесуальної діяльності.

Ключові слова: Національне антикорупційне бюро України, слідчий, детектив, юридична відповідальність, суб'єкти юридичної відповідальності.

Summary

Geiko O. V. Legal responsibility as an element of the legal status of the detective of the National anti-corruption bureau of Ukraine. – Article.

The article is devoted to the study of scientific literature, normative regulation and law enforcement practice regarding the definition and classification of legal responsibility of employees of investigative units on the example of detectives of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine. Particular attention is paid to debatable legal issues regarding the content of the concept of “legal responsibility” as a whole, the

varieties of legal responsibility are distinguished and the provisions of separate legal acts that establish such responsibility for NABU detectives are analyzed.

Taking into account the above, the author of the article sets the goal of studying the current state of scientific and legal regulation of the legal responsibility of law enforcement officers in general, and detectives of the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine in particular.

Taking into account the fact that the position of a detective involves not only conducting a pre-trial investigation, but also conducting operational investigative activities, the author additionally analyzed the regulation of the responsibility of NABU detectives in their implementation of operational investigative activities in the field of prevention and disclosure of corruption criminal offenses in the highest echelons of government.

The article provides a thorough analysis of the potential criminal liability that detectives of the National

Anti-Corruption Bureau of Ukraine may bear when exercising their powers when conducting investigative activities or conducting pre-trial investigations of criminal offenses.

Particular attention is paid to distinguishing this type of legal responsibility as criminal-procedural. The author reviewed and analyzed the sanctions of the relevant criminal procedural norms that establish such responsibility, researched the opinions of scientists regarding who should be considered subjects of criminal procedural responsibility, and to whom such responsibility does not apply, analyzed the main functions of the specified type of legal responsibility. In the end, the author concludes that the main purpose of criminal procedural responsibility is to restore the violated legality in the process of the investigator/detective's procedural activity.

Key words: National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, investigator, detective, legal responsibility, subjects of legal responsibility.